

► Η «βαριά βιομηχανία» της χώρας μας που συνεισφέρει κατά 18,5% στο ετήσιο ΑΕΠ και 20% στην απασχόληση, το 2009 αναμένεται να εμφανίσει

σημαντική πτώση, καθώς καταγράφεται ήδη μείωση έως και 30% στις προκρατήσεις από χώρες - τροφοδότες του ελληνικού τουρισμού

ΜΕΙΩΣΗ ΕΩΣ ΚΑΙ 30% ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΧΩΡΕΣ - ΤΡΟΦΟΔΟΤΕΣ

Πρώτα άσχημα νέα για τον ελληνικό τουρισμό

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΣΙΑΤΡΑ

Κρίσιμη χρονιά θα διανύσει φέτος ο τουρισμός στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις της αγοράς, η «βαριά βιομηχανία» της χώρας που συνεισφέρει κατά 18,5% στο ετήσιο ΑΕΠ και 20% στην απασχόληση, το 2009 αναμένεται να εμφανίσει σημαντική πτώση, καθώς καταγράφεται ήδη μείωση έως και 30% στις προκρατήσεις από χώρες - τροφοδότες του ελληνικού τουρισμού. Αν και παράγοντες της αγοράς θέλουν να πιστευθούν ότι η πώση θα μετριαστεί, οι οιωνοί κάθε άλλο παρά ευνοούν αισιόδοξες προβλέψεις.

Σύμφωνα με πληροφορίες από την ξενοδοχειακή αγορά οι προκρατήσεις από Βρετανία και Γερμανία, που αποτελούν τις δύο μεγαλύτερες παραδοσιακές αγορές της χώρας, σε επίπεδο αφίξεων, μέχρι στιγμής εμφανίζουν πώση της τάξης του 20% με 30%. Από Γαλλία, Ιταλία και Σκανδιναβία, οι μέχρι στιγμής εκτιμήσεις κάνουν λόγο για πώση 10%-30%. Αλλά και σε μία αναδυόμενη αγορά για τη χώρα, όπως αυτή της Ρωσίας, που πέρυσι έδωσε σημαντικά κέρδη στον ελληνικό τουρισμό, αν και ο αριθμός των Ρώσων τουριστών κυμαίνεται σε πολύ μικρά επίπεδα, οι προκρατήσεις εμφανίζονται μέχρι στιγμής μειωμένες κατά 20%-30%.

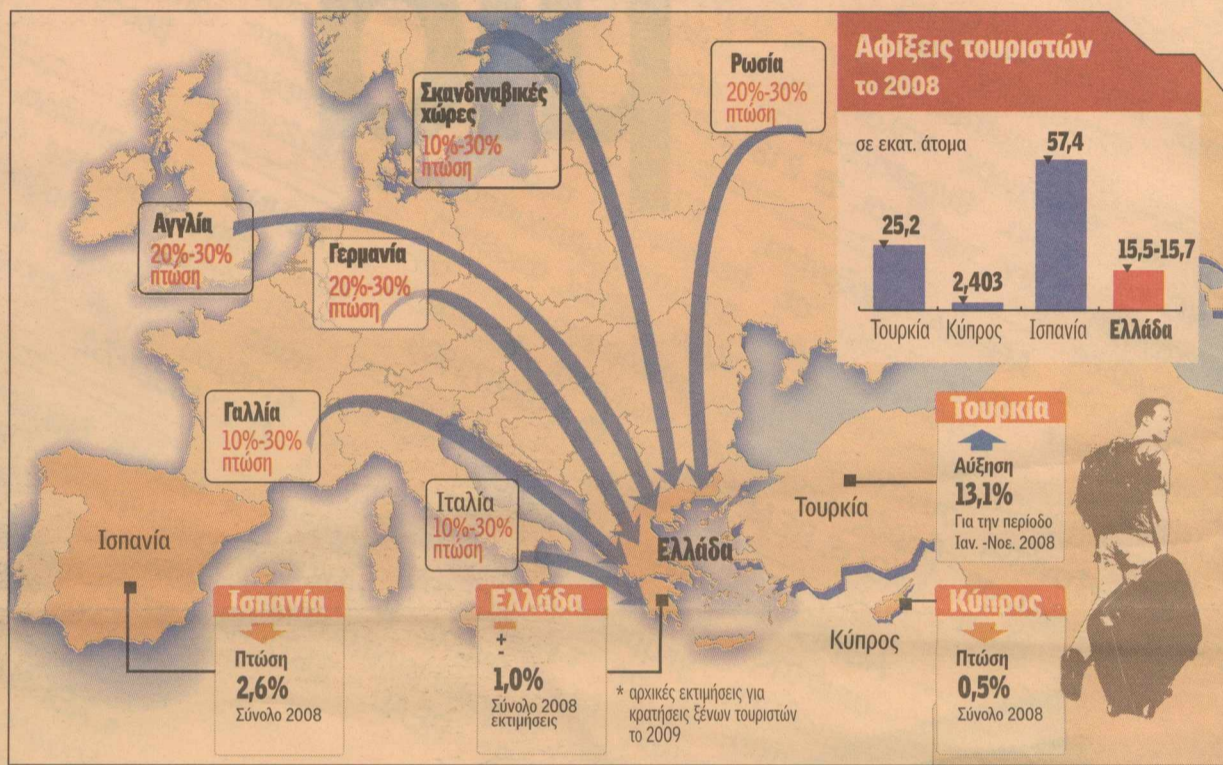
«Οι όποιες εκτιμήσεις έχουν κοινοποιηθεί μέχρι το τέλος Ιανουαρίου για την πορεία των κρατήσεων από το εξωτερικό, δεν έχουν διαφοροποιηθεί το πρώτο δεκαπενθήμερο του Φεβρουαρίου, παρά το γεγονός ότι παραδοσιακά αυτές οι ημέρες στη δυτική Ευρώπη είναι μήνες έντονης κινητικότητας κρατήσεων, ιδιαίτερα στη βάση της formulas early booking. Ας σημειωθεί ότι οι εκπτώσεις για early booking στη φετινή περίοδο είναι ιδιαίτερα αυξημένες τόσο ως προς το ποσοστό όσο και ως προς τη διάρκεια. Συνεπώς, η πώση που κυμαίνεται περίπου του 30% είναι αυτή που ισχύει μέχρι σήμερα» αναφέρει ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) Ν. Αγγελόπουλος.

Η αγορά που παρουσιάζει τη μεγαλύτερη πώση, σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΣΕΤΕ, είναι η Βρετανία, και αυτό οφείλεται, όπως επισημαίνει, «εκτός από την ιδιαίτερα έντονη οικονομική κρίση σε αυτήν τη χώρα, και στην απώλεια της αξίας της στερλίνας».

Η κρίση δεν πλήττει, ωστόσο, μόνο τον τουρισμό στην Ελλάδα. Εκτιμήσεις της UNWTO προβλέπουν ότι φέτος οι ρυθμοί ανάπτυξης παγκοσμίως θα είναι από 0% έως και 2%. Δεδομένης της υπάρχουσας οικονομικής κατάστασης, οι προορισμοί που επλέγει ο τουρίστας για τις διακοπές του είναι πλέον κοντινότεροι, με μείωση στις διανυκτερεύ-

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ Επιδότηση εργασίας

Ο κόσμος του τουρισμού με αγωνία περιμένει και την οριστικοποίηση των μέτρων επιδότησης εργασίας που θα βοηθήσουν σημαντικά ώστε να διατηρηθεί σε αυτόν τον τομέα στα επίπεδα των προηγούμενων χρόνων. Αξίζει να σημειωθεί ότι το σύνολο των εργαζομένων που απασχολούνται στον τουρισμό ανέρχονται σε 337.156 σύμφωνα με στοιχεία του ΣΕΤΕ, ενώ κάθε άμεση θέση εργασίας στον τουρισμό δημιουργεί 1,8 θέσεις εργασίας στην ευρύτερη οικονομία. Επίσης ένας στους πέντε περίπου εργαζόμενους στη χώρα απασχολείται, είτε άμεσα είτε έμμεσα με τον τουρισμό. Για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας, αναγκαία κρίνεται, σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς η επιδότηση της εργασίας στους μήνες, Απρίλιο, Μάιο, Ιούνιο και Οκτώβριο. Ο περιορισμός των μέτρων μόνο στους μήνες Απρίλιο και Μάιο εκτιμάται ότι δεν θα προκαλέσει ούτε κατ' ελάχιστο τον επιδιωκόμενο στόχο του περιορισμού της ανεργίας, το κόστος της οποίας θα επιρριφθεί τελικά στο δημόσιο ταμείο.

σεις, ενώ παρατηρείται πλέον το φαινόμενο των κρατήσεων της τελευταίας στιγμής. «Είναι βέβαιο ότι οι καταγραφόμενες σήμερα σημαντικές μειώσεις στις κρατήσεις, θα βελιωθούν προοδευτικά όσο πλησιάζουμε προς την έναρξη της φετινής τουριστικής περιόδου και ακόμη περισσότερο μέσα στην περίοδο, προεξοφλώντας ότι η φετινή σεζόν θα λειτουργήσει σε μεγάλη έκταση πάνω στη βάση των κρατήσεων τελευταίας στιγμής. Αυτονόητο είναι ότι όλη αυτή η διαδικασία μεταφράζεται αυτόματα σε σημαντική μείωση των τμών άρα και των συνολικών εσόδων από τον τουρισμό για το σύνολο της χώρας», τονίζει ο κ. Αγγελόπουλος.

ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

«Μέσα σε αυτήν την καταιγίδα, οι επιχειρήσεις του τουρισμού έχουν λάβει σειρά μέτρων οικονομικού χαρακτήρα μέσα από τη διαδικασία αυξημένων early bookings, μειώσεων τμών, παροχής οικονομικών κινήτρων για τα παιδιά κ.λπ. με στόχο να προσελκύσουν ένα μέρος των πελατών που κατευθύνονται ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια και ακόμα περισσότερο φέτος προς ανταγωνίστριες χώρες με άλλα νομίματα εκτός ευρώ. Για παράδειγμα, η Τουρκία εκτός ότι συμβάλλεται σε δολάρια, έχει υποστεί και υποτίμηση του εθνικού της νομίσματος, ενώ ταυτόχρονα έχει και μεγάλα περιθώρια μείωσης των τμών, αφού το κόστος των τουριστικών επιχειρήσεων αυτής της χώρας είναι σημαντικά χαμηλότερο από αυτό των μεσογειακών χωρών της ζώνης ευρώ» τονίζει ο πρόεδρος του ΣΕΤΕ.

Αντίθετα, από την πλευρά της κυ-

Οι προκρατήσεις από Βρετανία και Γερμανία, που αποτελούν τις δύο μεγαλύτερες παραδοσιακές αγορές της χώρας, σε επίπεδο αφίξεων, μέχρι στιγμής εμφανίζουν πώση της τάξης του 20% με 30%. Από Γαλλία, Ιταλία και Σκανδιναβία, οι μέχρι στιγμής εκτιμήσεις κάνουν λόγο για πώση 10%-30%

βέρνησης, η υλοποίηση της δέσμης μέτρων για τη στήριξη του τουρισμού που είχε εξαγγείλει ο πρωθυπουργός με στόχο να βοηθήσει στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τη διεθνή οικονομική κρίση, αλλά και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος φαίνεται ότι έχει παγώσει. Μέχρι σήμερα κανένα από τα 14 μέτρα στήριξης δεν έχει υλοποιηθεί. Όσον αφορά στα μέτρα που απαιτείται νομοθετική ρύθμιση, η τουριστική αγορά μπορεί να αιτιολογήσει την ύπαρξη της οποίας καθυστέρησης που σχετίζεται με το διαδικαστικό μέρος, που αναγκαία ακολουθείται για κάθε νομοθέτημα. Όμως είναι δύσκολο

να γίνει κατανοητό για ποιο λόγο δεν υλοποιούνται άμεσα τα μέτρα επιστροφής του ΦΠΑ και εκταμίευσης των επιδοτήσεων του επενδυτικού νόμου.

Οι καθυστερήσεις αυτές, εκτός από τα προβλήματα ρευστότητας που προκαλούν στις τουριστικές επιχειρήσεις, προσβάλλουν και το «περί δικαίου αίσημα» των πολιτών, όπως χαρακτηριστικά επισημαίνουν κύκλοι της αγοράς. Και αυτό γιατί, ενώ οι επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να ανταποκρίνονται έγκαιρα και χωρίς καμία ανοχή στις υποχρεώσεις τους προς το Δημόσιο, το ίδιο δεν φαίνεται να βιάζεται όταν πρόκειται να τηρήσει τα υποσχόμενα προς τις επιχειρήσεις.

Με το ίδιο σκεπτικό δεν μπορεί να γίνει αντιληπτό από την αγορά γιατί καθυστερούν οι αναγκαίες και μάλιστα αυξημένες έκτασης ενέργειες προβολής της χώρας, που θα μπορούσαν να χαρακτηριζούν ως υψίστης σημασίας σε μία περίοδο μεγάλης οικονομικής κρίσης και μέσα σε ένα περιβάλλον έντονο ανταγωνισμού από τις άλλες χώρες της Μεσογείου που στοχεύουν στην ίδια με την Ελλάδα πελατεία.

Δύσκολα μπορεί κανείς να αντιληφθεί γιατί τα αυξημένα κονδύλια που εξήγγειλε ο πρωθυπουργός για την προβολή της χώρας μας δεν κατευθύνονται στοχευμένα προς τις χώρες άτυπης των πελατών μας, και γιατί δεν υλοποιούνται έστω και με τροποποιήσεις οι στρατηγικές συμφωνίες της προηγούμενης πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου με τους μεγαλύτερους Tour Operators της Ευρώπης για συνδιαφήμιση και έντονη προβολή των πλεονεκτημάτων της Ελλάδας.

► Περισσότερες από 8.000 επιχειρήσεις έκλεισαν το δεκάμηνο του 2008 στον Πειραιά, ενώ άνοιξαν μόλις 5.000. Υπολογίζεται ότι χάθηκαν πάνω από 8.500 θέσεις εργασίας.

► Την τελευταία διετία τα λουκέτα είναι περισσότερα από τις νέες επιχειρήσεις και στο ΒΕΑ. Το αρνητικό ισοζύγιο τριπλασιάστηκε το 2008 σε σχέση με το 2007.

ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΒΡΑΔΥΝΣΗ ΣΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

«Βροχή» από λουκέτα στο β' εξάμηνο του 2008

ΤΟΥ ΘΑΝΑΣΗ ΗΛΙΟΔΡΟΜΙΤΗ

Η κρίση είναι εδώ και ήδη πλήττει την πραγματική οικονομία. Αυτό τουλάχιστον μαρτυρούν τα στοιχεία από τα μητρώα των μεγάλων Επιμελητηρίων της Αττικής, που δείχνουν ότι το 2008 καταγράφηκε μία εντυπωσιακή επιβράδυνση του ρυθμού ίδρυσης νέων επιχειρήσεων, ενώ ακόμη περισσότερο εντυπωσιακός είναι ο ρυθμός αύξηση των λουκέτων, ιδιαίτερα το δεύτερο εξάμηνο του έτους.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως στο σύνολο του Πειραιά και στο Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας (ΒΕΑ), τα λουκέτα είναι πολύ περισσότερα από τις νεοϊδρυθείσες επιχειρήσεις. Ακόμη, όμως, και στην περίπτωση του ΕΒΕΑ, όπου οι ενάρξεις είναι περισσότερες των διαγραφών, τα λουκέτα σχεδόν τετραπλασιάστηκαν το δεύτερο εξάμηνο του έτους σε σχέση με το πρώτο, ενώ αντίστοιχα τα ανοίγματα μειώθηκαν πάνω από 30%. Σύμφωνα, λοιπόν, με την κίνηση των μητρώων του ΒΕΑ, οι επιχειρήσεις που έβαλαν λουκέτο το 2008 ήταν κατά 325 περισσότερες από αυτές που άνοιξαν. Το ισοζύγιο ήταν αρνητικό και το 2007 με τα λουκέτα να είναι 118 περισσότερα από τις ενάρξεις. Το «άνοιγμα της ψαλίδας» τριπλασιάστηκε σε ένα έτος.

ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Το 2008 σε σχέση με το 2006 οι ενάρξεις επιχειρήσεων μειώθηκαν κατά 20%, ενώ το ίδιο διάστημα τα λουκέτα παρέμειναν σχεδόν στα ίδια επίπεδα. Όμως, στελέχη του Επιμελητηρίου επισημαίνουν ότι ενώ η εικόνα με τις ενάρξεις αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα, αντίθετα η εικόνα με τα λουκέτα είναι απατηλή. «Καμία επιχείρηση δεν μπορεί να αρχίσει να λειτουργήσει πριν γραφεί στα οικείο επιμελητήριο, λένε, ενώ αντίθετα για εκατοντάδες επιχειρηματίες που έχασαν τα προς το ζην και τους κυνηγούν χρέη και άλλες ανοικτές υποχρεώσεις, το τελευταίο τους μέλημα είναι να διαγραφούν από το Επιμελητήριο». Στην πραγματικότητα τα λουκέτα το 2008 είναι περισσότερα από τις 2.423 διαγραφές από τα μητρώα του ΒΕΑ.

Κάτι ανάλογο συμβαίνει και με το ΕΒΕΑ, τα μητρώα του οποίου

εμφανίζουν 7.130 νέες εγγραφές και 2.552 διαγραφές του 2008. Τα λουκέτα και σε αυτή την περίπτωση, για τους ίδιους λόγους, είναι στην πραγματικότητα πολύ περισσότερα. Από την άλλη, οι εγγραφές το 2008 ήταν μειωμένες κατά 17% (1.432 επιχειρήσεις λιγότερες) σε σχέση με το 2007. Όμως, στην περίπτωση του ΕΒΕΑ, οι επιπτώσεις της κρίσης γίνονται ολοφάνερες αν συγκριθούν τα στοιχεία του α' μήνου με αυτά του β' εξαμήνου του 2008.

► Το πρώτο εξάμηνο του έτους άνοιξαν 4.220 νέες επιχειρήσεις, ενώ το δεύτερο εξάμηνο μόνο 2.910, δηλαδή 31% λιγότερες.

► Τα λουκέτα το πρώτο εξάμηνο ανήλθαν σε 554, ενώ το δεύτερο εξάμηνο αυξήθηκαν κατά 260% και έφτασαν τα 1.998.

► Το πρώτο εξάμηνο καταγράφηκαν στα μητρώα του ΕΒΕΑ 16 πωχεύσεις και το δεύτερο εξάμηνο 51, δηλαδή υπερτριπλάσιες.

Η οικονομική κρίση δεν ενέσκηψε στον Πειραιά ξαφνικά το περασμένο φθινόπωρο. Από την αρχή ακόμη του 2008 τα «λουκέτα» πήραν τη μορφή καταιγίδας στο μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας, όπως δείχνουν τα στοιχεία των τριών Επιμελητηρίων της περιοχής (Εμπορικό - Βιομηχανικό, Βιοτεχνικό, Επαγγελματικό).

Το 10μηνο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου, σύμφωνα με τα στοιχεία των επιμελητηρίων (εγγραφές - διαγραφές από τα μητρώα τους) για κάθε επιχείρηση που άνοιξε, έκλειναν περίπου δύο. Πιο συγκεκριμένα:

► Το δεκάμηνο άνοιξαν στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά 5.127 επιχειρήσεις.

► Το ίδιο διάστημα «λουκέτο» έβαλαν 8.112 επιχειρήσεις.

► Το ισοζύγιο είναι αρνητικό κατά 2.985 επιχειρήσεις.

Οι θέσεις εργασίας που χάθηκαν από το κλείσιμο των επιχειρήσεων το δεκάμηνο του 2008 εκτιμάται ότι ανέρχονται σε 8.500.

Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με στοιχεία των Επιμελητηρίων, μία στις τρεις επιχειρήσεις της ευρύτερης περιοχής του Πειραιά, λόγω της οικονομικής δυσπραγίας, προχωρά σε περικοπές προσωπικού.

Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι, εκτιμούν οι παράγοντες της περιοχής, ο δείκτης ανεργίας στον Πειραιά να εκτινάσσεται σε ποσο-

► Σύμφωνα με την κίνηση των μητρώων του ΒΕΑ, οι επιχειρήσεις που έβαλαν λουκέτο το 2008 ήταν κατά 325 περισσότερες από αυτές που άνοιξαν. Το ισοζύγιο ήταν αρνητικό και το 2007 με τα λουκέτα να είναι 118 περισσότερα από τις ενάρξεις

στά πολύ μεγαλύτερα από τον εθνικό μέσο όρο, αγγίζοντας το 15%.

Σύμφωνα με ευρήματα έρευνας της Πειραιϊκής Ανάπτυξης της Νομαρχίας Πειραιά, το αποδεκαποιημένο από την αποβιομηχάνιση μεγάλο λιμάνι της χώρας, είδε τα τελευταία χρόνια τον αριθμό των «λουκέτων» να αυξάνεται με γεωμετρική πρόοδο. Όπως προκύπτει από στοιχεία της έρευνας, μέσα σε μία πενταετία έχει σχεδόν τριπλασιαστεί ο ρυθμός κλεισίματος επιχειρήσεων.

Το 2003, από τα στοιχεία των Επιμελητηρίων προκύπτει ότι στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά έκλεισαν 2.800 επιχειρήσεις. Το δεκάμηνο του 2008 τα λουκέτα αιώσε έφτασαν τα 8.112, ενώ με την συμπλήρωση του δωδεκαμήνου αναμένεται ότι ο αριθμός τους θα

ΣΕΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ 50.000 ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ισχυροί κραδασμοί και στην οικοδομική δραστηριότητα

► Πτώση κατά 25% καταγράφεται τον Ιανουάριο του 2009 στον αριθμό των εκδόσεων νέων αδειών

ΤΟΥ ΚΑΣΣΙΑΝΟΥ ΤΖΕΛΗ

Τους πρώτους ισχυρούς κραδασμούς της οικονομικής κρίσης δέχεται τους τελευταίους μήνες η οικοδομή στην Ελλάδα, μια από τις δύο ατμομηχανές της οικονομίας μαζί με τον τουρισμό.

Η «βουτιά» της ζήτησης για αγορά ακινήτων και το μεγάλο απόθεμα κατοικιών που υπολογίζεται ότι φτάνει τις 200.000 μονάδες, αναγκάζει τους εργολάβους να βάλουν φρένο στην ανέγερση νέων σπιτιών κάτι που αποτυπώνεται και στο «φρενάρισμα» της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον κλάδο. Δηλαδή, σενάρια για απολύσεις 50.000 ανθρώπων (κατά βάση αλλοδαπών), μεγάλη πτώση του τζίρου στις επιχειρήσεις και

«λουκέτα» κυρίως για μικρομεσαίες εταιρείες του κλάδου που είναι υπερχρεωμένες ή έχουν μεγάλο απόθεμα απούλητο.

Χαρακτηριστικά είναι τα πρόσφατα στοιχεία που έδωσε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας. Μεγάλη πτώση κατά 25% καταγράφεται τον πρώτο μήνα του 2009 στον αριθμό εκδόσεων νέων αδειών και κατά 39% στη ροή των εργασιών σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2008.

ΕΠΙΒΡΑΔΥΝΣΗ

Ο δεύτερος δείκτης αποτυπώνει τη ροή εργασιών και επιβεβαιώνει μια σημαντική επιβράδυνση, με δραματικές συνέπειες για το σύνολο του τομέα και των απασχολούμενων σε αυτόν. Ο πρώτος δείκτης δείχνει ότι η δυσμενής εξέλιξη που ανακoinώσε η ΕΣΥΕ για την έκδοση

νέων οικοδομικών αδειών μέχρι τον Νοέμβριο του 2008, εξελίσσεται τον Δεκέμβριο του 2008 και τον Ιανουάριο του 2009 κατά τα δυσμενέστερα σενάρια.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας που εκδόθηκαν στις 9 Φεβρουαρίου του 2009, στους 11 μήνες του 2008 εκδόθηκαν 60.321 οικοδομικές άδειες (που αντιστοιχούν σε 15.542,2 κιλιάδες τ.μ.) καταγράφοντας μείωση κατά 16,2% σε σχέση με το 11μηνο του 2007.

Αντίστοιχη ήταν η μείωση και τα τετραγωνικά (-18,2%) και στον όγκο (-17,4%). Ποσοστιαία, η μεγαλύτερη κάμψη παρατηρήθηκε στην Αττική με μείωση 24,2% και ακολουθεί η Ανατολική Μακεδονία-Θράκη με 18,8% και η Θεσσαλία με 17,4%.

Βέβαια η κρίση στην οικοδομή δεν είναι αποτέλεσμα μόνο της διεθνούς ύφεσης καθώς έχει πάρει την κατιούσα από το 2004 και έπειτα.

► Από τα μητρώα του ΕΒΕΑ διαγράφηκαν το β' βμηνο του 2008 2.000 εταιρείες, έναντι 550 το α' βμηνο. Οι ενάρξεις από 4.220 μειώθηκαν στις 2.910

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Διπλάσιες οι διαγραφές και στα 3 επιμελητήρια

Εγγραφές και διαγραφές στα μητρώα ΒΕΑ

	ΙΔΡΥΣΗ*	ΚΛΕΙΣΙΜΟ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ
2006	2.631	2.499	132
2007	2.522	2.640	-118
2008	2.098	2.423	-325
Σύνολο	7.251	7.562	-311

Πηγή: Τμήμα Πληροφορικής ΒΕΑ - * Αριθμός επιχειρήσεων

είναι υπερτριπλάσιος από τον αντίστοιχο του 2003.

Ο ευρύτερος Πειραιάς, τονίζει ο νομάρχης Γ. Μίχας, έχει περάσει σε μια περίοδο οικονομικής ολίσθησης, σε μια περίοδο γήρανσης, όχι δημογραφικής αλλά επιχειρηματικής. Οικονομικά φθίνει και μαραζώνει και μάλιστα πριν ακόμη εμφανιστούν στη χώρα μας τα αποτελέσματα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Το «μαράζωμα» της επιχειρηματικότητας στον Πειραιά είναι εμφανές και πάλι από τα στοιχεία των μητρώων των Επιμελητηρίων. Το διάστημα από το 1990 έως το 2008 οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις μέλη του ΒΕΑ, που ανήκουν στους παραγωγικούς κλάδους της οικονομίας, μειώθηκαν κατά 46%: Από 11.928 που ήταν το 1990 περι-

ορίστηκαν στις 6.399 το 2008, δηλαδή οι απώλειες έφτασαν τις 5.529 επιχειρήσεις. Μάλιστα, ορισμένοι κλάδοι σχεδόν αποδεκατίστηκαν. Για παράδειγμα, οι απώλειες στα ποτά έφθασαν το 80% («έοβησαν» 76 από τις 95 ΜΜΕ του κλάδου), στην υφαντουργία το 76%, στο δέρμα το 78%, στις χημικές το 72% κ.λπ.

► Στο Περιστέρι το 1990 άνοιξαν πάνω από 300 νέες βιοτεχνίες. Από το 2003 και μετά ο αριθμός τους έπεσε κάτω από τις 200 εταιρείες, ενώ το 2009 καταγράφηκε αρνητικό ρεκόρ εικοσαετίας καθώς άνοιξαν μόλις 133 βιοτεχνίες.

► Στο Αιγάλεω, αντίστοιχα, το 1990 δόλωσαν έναρξη στο ΒΕΑ 139 νέες επιχειρήσεις. Το 2008 ο αριθμός τους είχε μειωθεί στις 48.

Δυσόλινα μηνύματα για την εξέλιξη της επιχειρηματικότητας καταγράφονται και στη Θεσσαλονίκη, αφού στα τρία Επιμελητήρια της πόλης το «ισοζύγιο» είναι αρνητικό, με τις διαγραφές το 2008 σχεδόν να διπλασιάζονται σε διάστημα μόλις ενός έτους. Είναι χαρακτηριστικό πως στο Νομό Θεσσαλονίκης, την προηγούμενη χρονιά, οι διαγραφές στο Επαγγελματικό και το Βιοτεχνικό, όσο και στο Εμπορικό - Βιομηχανικό Επιμελητήριο της πόλης, έφθασαν συνολικά στις 11.209, έναντι 5.813 το 2007. Την ίδια στιγμή οι συνολικές εγγραφές ανήλθαν σε 8.088 και είναι κατά 13,6% λιγότερες έναντι της προηγούμενης χρονιάς.

Το τελευταίο στοιχείο, που χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερα ανησυχητικό, με βάση την ανάλυση των στατιστικών δεδομένων αναδεικνύει την έλλειψη διάθεσης ανάληψης ρίσκου από τους τοπικούς επιχειρηματίες, συνεπεία, προφανώς, του δυσμενούς οικονομικού περιβάλλοντος που έχει ενσκήψει και στη χώρα μας, εξαιτίας της διεθνούς κρίσης.

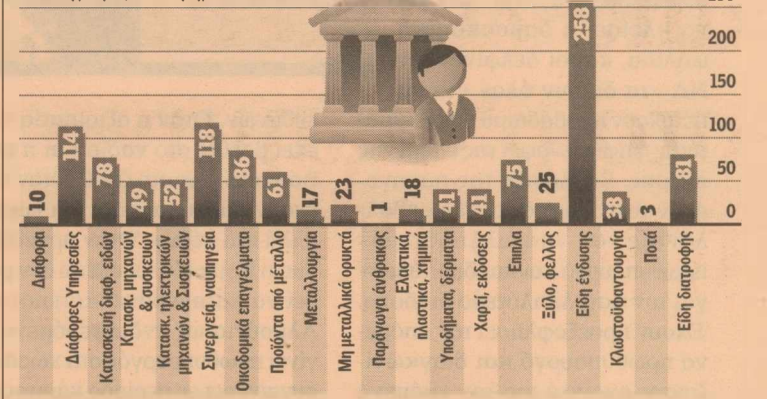
ΣΕ ΤΡΕΙΣ ΤΟΜΕΙΣ

Το μεγαλύτερο «πλήγμα» φαίνεται πως έχει επέλθει στον επαγγελματικό κόσμο της Θεσσαλονίκης, αφού ποσοστό σχεδόν το 75% των διαγραφών του 2008, αφορά επιχειρήσεις που ήταν στα μητρώα του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου της πόλης (ΕΕΘ). Από τα σχετικά στοιχεία προκύπτει ότι «λουκέτο» -για διάφορους λόγους- μπήκε σε 9.060 επιχειρήσεις - μέλη του Επιμελητηρίου, όταν το 2007 το αντίστοιχο νούμερο αφορούσε σε 3.729 επιχειρήσεις. Τα περισσότερα κρούσματα εντοπίζονται σε τομείς όπως οι επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος με τις διαγραφές να φθάνουν 1.711 και ακολουθούν οι μεταφορές εμπορευμάτων (510), και το λιανικό εμπόριο ενδυμάτων (434 διαγραφές).

Στον αντίποδα, οι εγγραφές νέων μελών διαμορφώθηκαν σε 5.781 -με έμφραση κυρίως σε επαγγέλματα δορυφορικά των ασφαλειών και των κατασκευών- και είναι κατά τι λιγότερες σε σχέση με τις 5.947 του 2007. «Η επιχειρηματικότητα πλττεται, επιχειρήσεις κλείνουν και οι θέσεις εργασίας περιορίζονται» δήλωσε πρόσφατα ο πρόεδρος του ΕΕΘ, Μ. Ζορπίδης, καλώντας, ταυτόχρονα, την πολιτεία να προχωρήσει στη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Εμφανώς καλύτερη εμφανίζεται η εικόνα στο Βιοτεχνικό Επιμελητήριο της πόλης (ΒΕΘ), αφού οι εγγραφές υπερέρασαν τις διαγραφές. Όμως, όπως επισημαίνει ο πρόεδρος του ΒΕΘ, Σ. Μαγόπουλος, είναι άκρως ανησυχητικό το γεγονός ότι οι ρυθμοί έχουν υποχωρήσει

Διαγραφές 2008, κατά κλάδο

ημερομηνία διαγραφής 1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2008
Διαγραφές επιχειρηματικών κλάδων

Εγγραφές 2008, κατά κλάδο

ημερομηνία εγγραφής 1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2008

δραστικά και καταδεικνύουν την απογοήτευση και το φόβο για την έναρξη καινούργιας δραστηριότητας. «Σε αυτό το περιβάλλον είναι δύσκολο ο επιχειρηματίας να κάνει το σάλτο και να ανοίξει καινούργια επιχείρηση» παραδέχθηκε ο κ. Μαγόπουλος, ορμώμενος από το γεγονός ότι οι εγγραφές του 2008 μειώθηκαν στις 1.442, παρουσιάζοντας μείωση 25,7% σε σχέση με τις 1.941 το αμέσως προηγούμενο έτος και προειδοποίησε πως «εάν δεν ληφθούν μέτρα, το 30% των μελών του Επιμελητηρίου δεν θα είναι μαζί μας του χρόνου». Με δεδομένο ότι τα ενεργά μέλη του ΒΕΘ ανέρχονται σε περίπου 19.000 επιχειρήσεις, αυτό σημαίνει δύναμι λουκέτο σε πάνω από 6.000 επιχειρήσεις.

Το παζλ των αρνητικών στοιχείων συμπληρώνεται από την αύξηση των διαγραφών, οι οποίες έφθασαν τις 1.189, από 1.087 το 2007. Η «πίεση» καταγράφηκε κατά τεκμήριο στην κλωστοϋφαντουργία, με πάνω από 300 δια-

γραφές και ακολουθούν υπηρεσία - ναυπηγεία (118) και υπηρεσίες (114 διαγραφές). Όσον αφορά στις εγγραφές, τα «σκίπτρα» διατήρησαν τα οικοδομικά επαγγέλματα (παρά την κρίση στην οικοδομή) με 226 νέες εισόδους και οι διάφορες υπηρεσίες με 213 νέες εγγραφές.

ΚΑΤΗ ΑΠΟ 1.000

Κατακόρυφη πτώση, εν τω μεταξύ, σημείωσε ο ρυθμός νέων εγγραφών και στο Εμποροβιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, αφού το 2008 ο αριθμός των «new entry» περιορίστηκε σε μόλις 865 επιχειρήσεις, ενώ ένα χρόνο πριν ο αντίστοιχος δείκτης αριθμούσε 1.475 νέες εγγραφές. Την ίδια στιγμή, οριακή μείωση παρατηρείται στις διαγραφές (σ.σ. σε 960 από 997 το 2007) με τις μεγαλύτερες απώλειες να καταγράφει ο κλάδος των ενδυμάτων (+60 διαγραφές) και ακολουθούν το χονδρικό εμπόριο διαφόρων ειδών κι ανταλλακτικών και οι αντιπρόσωποι εσωτερικού.

Επιχειρήσεις μέλη του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Πειραιά το 1990 και το 2008

ΚΛΑΔΟΣ	1990	2008	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ
Είδη διατροφής	1.358	738	-620	-45,7%
Ποτά	95	19	-76	-80,0%
Υφαντικές	283	69	-214	-75,6%
Υπόδηση - Ενδυση	1.483	702	-781	-52,7%
Ξύλο	835	461	-374	-44,8%
Επιπλα	738	283	-455	-61,7%
Χαρτί	92	64	-28	-30,4%
Εκτυπώσεις	266	174	-92	-34,6%
Δέρμα - Γουναρικά	317	71	-246	-77,6%
Ελαστικά - πλαστικά	354	167	-187	-52,8%
Χημικές	231	64	-167	-72,3%
Παράγωγα πετρελαίου	32	8	-24	-75,0%
Μη μεταλλικά ορυκτά	569	238	-331	-58,2%
Μεταλλουργία	410	225	-185	-45,1%
Προϊόντα μετάλλου	750	551	-199	-26,5%
Μηχανές - συσκευές	997	514	-483	-48,4%
Ηλεκτρικές μηχανές - συσκευές	719	399	-320	-44,5%
Μεταφορικά μέσα	1.853	1.367	-486	-26,2%
Λοιπές βιοτεχνίες	546	285	-261	-47,8%
Σύνολο	11.928	6.399	-5.529	-46,4%

Ενα ιδιαίτερα ανησυχητικό στοιχείο είναι η έλλειψη διάθεσης ανάληψης ρίσκου από τους τοπικούς επιχειρηματίες, εξαιτίας του δυσμενούς οικονομικού περιβάλλοντος